Hafta 5: Ek Notlar

Heap - Stack(Yığın)

Heap ve stack, programlama dillerinin çalışma zamanlarında kullanılan iki farklı bellek alanıdır.

https://www.javatpoint.com/stack-vs-heap-java

Stack; metot yürütme sırasını ve yerel değişkenleri depolamak için kullanılır.

Primitif tip dediğimiz **int, short, byte, long, decimal, double, float** gibi tipler value type (değer tipi) olarak adlandırılır ve stack de tutulur.

- Stack, programda o anda çalışan, aktif olan metotlar için ayrılan bellek alanların olduğu yerdir. Bu sebeple call stack de denir.
- Her <u>metodun stackteki bellek alanına pencere (frame)</u> denir ve pencereler stackte üst üste açılırlar.
- Stack (yığın), "last-in, first-out (LIFO)" çalışır.

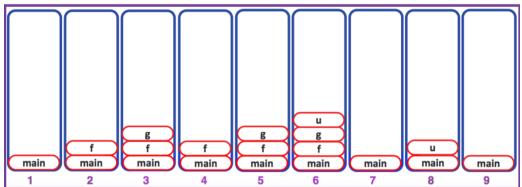
- Stackteki bellek pencereleri, kendisi için açıldığı metodun parametreleri, yerel değişkenleri vs. için bellek ihtiyaçlarını karşılar.
- Stack büyüklüğü, metodunun parametreleri ve o metotta tanımlanan değişkenler vb. bellek tüketen yapıların sayısı ve büyüklüğüne bağlıdır.
- Stack silinince, içindeki tüm veriler de silinir.

Heap; JVM tarafından nesne oluşturmak için kullanılan bellek alanıdır. Stackten çok daha büyüktür

- Nesneleri, JRE sınıflarını depolar. dinamik bellek ayırma ve bırakmayı yapar/kullanır.

```
C StackDemo.iava
       //created by ikok-27.03.2022
       public class StackDemo {
3
           public static void main(String[] args) {
               System.out.printf("1: Main calisti\n");
               f():
               u( deger: 8);
            public static void f(){
                System.out.printf("2: F calisti\n");
9
10
                q(b: false);
                System.out.printf("4: g'den F'e dönüldü\n");
11
12
                q(b:true);
           }
13
           public static void g(boolean b){
14
15
               if(b==true){
                   System.out.printf("5: g()-> b=true - u tetikle\n");
16
                   u( deger: 6);
17
                   System.out.printf("7: u() sonrasi g-f kapanis- \n");
19
20
               else {
21
                   System.out.printf("3: g()-> b=False - f()'ye geri dön\n");}
22
           public static void u(int deger){
23
               System.out.printf("%d: U(%d) calisti\n",deger,deger);}
24
25
      }
   StackDemo
   1: Main çalıstı
   2: F calisti
⇒ 3: g()-> b=False - f()'ye geri dön
   4: g'den F'e dönüldü
   5: q()-> b=true - u tetikle
   6: U(6) calisti
   7: u() sonrası g-f kapanış-
   8: U(8) çalıstı
```

Stack Demonun çalışmasıyla Stack'in değişimi

Scope-Kapsam

Değişkenlerin erişilebildiği, görülebildiği alana, kapsam (scope) denir.

• Java'da kapsam, bloklar tarafından belirlenir.

Değişkenlerin kapsamları, tanıtıldıkları yerden, içinde bulundukları bloğun sonuna kadardır.

- Üye değişkenlerin (member variables) kapsamı, tanıtıldıkları yerden sınıfın sonuna kadardır yani tüm sınıftır.
- Yerel değişkenlerin (local variables) kapsamı, tanıtıldıkları yerden, içinde bulundukları bloğun sonuna kadardır.
- Kapsama bloğun içindeki tüm alt kapsamlar da dahildir.
- Aynı kapsam içinde birden fazla aynı isimde, üye ya da yerel değişken olamaz.

- Fakat aynı kapsamda aynı isimde bir üye ve bir yerel değişken olabilir. Bu durumda yerel değişken, üye değişkeni **gölgeler** (**shadowing**).
- Java bu durumdaki bir değişkene erişimde, en yakında tanıtılana yani yerel değişkene erişir, üye değişkene ulaşmak için ayrı bir yapı kullanmak gerekir.
- Bir değişkene kapsamının dışında erişilemez.
 - Derleme hatası alınır.

Bu durumda o değişkenin erişilemediği, görülemediği, kapsam dışı (out of scope) olduğu söylenir.

Çevrim(Conversion)-Casting

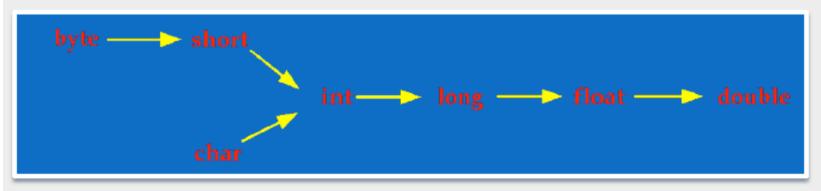
Bir değeri, sahip olduğu tipten farklı tipteki bir değişkene atamaya çevrim (conversion) denir.

1- Imkansız çevrim Boolean b=12;(java: incompatible types: int cannot be converted to boolean)

2- Genişleten çevrim

```
int uzun =20;
double d1=uzun; // genisleten çevrim
```

- Java'da genişleten çevirimler otomatik olarak yapılır, çevirimin olması için atama yapmak dışında başka bir şeye gerek yoktur.
- Genişleten çevirimler hiçbir zaman çalışma zamanı hatası vermezler.
- İlkel tipler için çevrim-izin verilen promosyonlar (NYP_Hafta5-slayt no:35-Fig.6.4)

3- Daraltan çevrim

Bit açısından daha geniş olan bir tipten daha dar olan bir tipe yapılan çevirimlerdir.

```
Daraltan çevirimler şunlardır:

double | float | long | int | char | short | byte
```

Java'da daraltan çevirimler otomatik olarak yapılmaz, derleyici hata verir. Daraltan çevirim yapabilmek için <mark>çevirme işlemcisi</mark> (cast operator) olan "()" kullanılır:

• Atama yapılırken, çevirilen tip, çevirme işlemcisi içine yazılır.

```
double d2=12.45;
int i2= (int) d2; //daraltan çevrim-casting
```

Çevirme işlemcisi ile çalışma zamanında hata oluşmaz.

• Fakat çevirme sonucunda bir veri kaybı olabililir.

Çevirim sonucunda, çevirilen verinin büyüklüğüne bağlı olarak, geniş tipteki bitlerin hepsi yeni tipe aktarılamayabilir.